

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se primescu
in tóte dílele.

Pretinlu pentru Ostrungóie: pre anu
8 f. pre 1/2 de anu 4 f. pre unu tri-
luniu 2 f. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 f. pre 1/2 de anu 5 f.
pre unu triluniu 2 f. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte sfodieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

O satira,

— scósa d'in autonomi'a basericéscá. —

Alesu-annu liberu pre Popasu,
Dér n'avuramu cu elu vr'unu hazu,
Ci truda séca si necasu.
(Se póte de-lu chiamá „Papház“,
Cà ni remanea pe grumazi.)
Sentí reginulu: cu Popasu,
Cà-i puseramu piperiu sub nasu, —
Si mai o luna totu ne-a trasu,
(Cà-ci nisce bani ni-au mai remasu,
Potemu stricá pe ei 'u bunu césu;)
In urma tranti pre Popasu
Si ni tramise si-unu ucasu,
Spre a-lu amirosi sub nasu,
Cà de nu mai voimú necasu,
Si vremú pre „Pista“ de pajtás,
Sà-alegemu unu altu Romanasiu,
Séu cumu se díce alias
Pre unu smeritu — calugarasiu! . . .

* * *

— De-a tãt e lovituri, necasu,
O Boje, Boje, spasi nas!!*)

(Chichihazu.)

M. B. S.

*) Ca reminiscencia, cà-ci eramú sub serbi — totu asíb.

Aut.

Sciri imbucuratórie.

Sambat'a trecuta se cetí inalt'a resolutiune,
pr'in care se denéga intarirea si realegerea alesului
si proclamatului metropolitu I. Popasu.

Guvernulu magiaru odata cu capulu vré sà se
aléga de metr. Mironu Calugarulu.

Persecutarea notariloru romani d'in cottulu Ara-
dului, d'in di in di devine totu mai agera.

Congresulu gr. catoliciloru nu se va conchiamá
in veci-veciloru.

Episcopii gr. cat. nu cutéza a protestá contr'a
suprematiei primatului de la Strigonu.

Pré cinstit'a Curia, a respinsu nulitatea dlui F.
H. Longinu.

Domnii de la putere vreu sà introduca ghilo-
tinulu.

Poporulu incepe a mancá redacini.

Tinerimea romana progresédia in — oportunitate.

Unii ciocoi renegati d'in Ardélu facu partide,
conspira contr'a vietiei, culturei, averei si onorei
natiunei romane.

C o r e s p u n d i n t i e.

Carte scurta càtra dilentorulu scolariu d'in Stretca (tiér'a nemnisiiloru de langa D. Obr'a).

Cinstite vere si cumnate!

Candu vedu nedreptati, si asupriri d'in adinsu, pentru fapte, ce marescu gintea nostra bacchusiana, totu-de-un'a me bosufumflu asie de tare, incatu sta sa-mi plesnesca bur'a cea mare. —

Cumu sa nu, candu tu amice, esci uniculu in acea tiéra nemnisiésca, care laudi marirea mea, si a-poi acum'a si pre tine te asuprescu si mahnescu, unii fantasti, ca si candu pr'in acea, ca umbli di si nopte pr'in birturi, cantandu marirea agiosimei mele si pentru ca te joci nitielu cu jidani in carti si mai bati la cei ce se facu mai invetiati decatu tine, ai comite vr'o crima, ori ai face cui-va rusine? —

O! Dómne! d'a-poi-ca si ei te-au batutu si sgrabalatu pre tine, si-au ruptu hainele depre tine, si tu nu te-ai mai plensu nemenui. —

Ajurisiti ómeni. Ei nu mai merita, ca si mai aibe in mediloculu loru unu dilentoru stralucitu, invetiati si nemnisiu de origine precumu esci tu.

Lasa-i la naib'a, pretene, nu te superá pre ei, ca-ci nu pricepu misiunea ta. . . . Voru veni ei cu vreme la cunosciinti'a, ca portarea ta nu a fostu spre stricareu loru, atunci inse va fi tardiu. —

Remani déra pe langa neravulu de pana acuma si nu te dá odata cu capulu, ca in urma totu tu vei reusi invingatoriu!

Intre altele remanu si de a-ci incolo

alu teu tovarasiu si ortacu cu credintia

Bachus. m. p.

Scrisorile lui Pistol Pista, catra Gur'a Satului.

Tekintetes Gurá gyelá Szátuluj!

Dupa cse jo nu fékut régen jelentis gyelá Bikis vármegyéul nosztru, ákumá muszáj sze fácse jo kötelesig. — Tehát ujság nu styiu szpunye, gye kit ke si lá noj nu jesztye bányi, ke muszáj porcziot pletyire, si ke áse zsikucsescse dupe jele, kitu muszáj á fácse apeláczie gye á nyomtatlui szabad banko, si ke átitá nyomoruság intre vómenyi nu vezut jo, gye kind fekut la Pescse sugár ut.

Lá noj vómenyi száre gyin ptyele, ke jesztye járe uj Vicarius numit, si tehát határozluit á merzse gratululni la ea, numáj kásze fácse si panasz lá Nagyságos vlagyika ur, ke popá Gyurka gyelá Gy.-Varsánd sze nu venyi máj mult la Gyulára, ku kocsis bundával si máj mult szé nu tánczolni la lakadalom ku preotyásza, ke la leginység noszt, nu plácsé fácse zsook frumosz ká popá. — Aztán lá noj jesztye szégyen mare, ke jesztye multz okos zember unguri, kare szpunye lá noi, ká sze nu dem lá popá bir, sze kumpere becsületes bunda. Jéj szpunye ke popá ducse bir la lakadalom si ákolo munke la bány

tocz, tehát ingyen fácsém ponoszu, ke nu fi semmit belöle, — ke popá Demeter is hunczfutság fekut si mégis Nagyságos vlagyika ur plácsé la jél.

Dá noj még is fácsém panasz, hát hogy ha ficsevá; csak muszáj lá Tekintetes Gurá gyelá Szátuluj sze fácse lá noj un instántziá, hogy szpunye vergye la Nagyságos vlagyika urnak, ke sze pringye kicsit gye uréty pe popele nastre, sze nu fácse ása bolundság, ke kocsisu loru si nu mere ku preotyaszá lá lakadalom si ápoj se nu zsuaká csárdás. Jo styije binye, ke dáke Gurá gyelá Szátuluj fácse panaszu nosztru si ducsem la Méltóságos ur, átuncs zsicse, ke bizom popá Gyurka nu szépen fakut. — Tehát legalább nu fácse lá noj szégyen lá áltá dáte. Gye áltmintrá cu megkülönbözteluit tisztelety becsülety si plekecsunye remen

Bikis Gyulán 24. Nov. 1874.

La Tekintetes Gurá gyelá Szátuluj
tot ácselá kopot nemes zember

PISTOL PISTA m. p.

Kándidátus gyé tagyécselye.

Déca si Atunci.

Déca hiresii si tudományosii literati magiari, au aflatu de **conveniabilu**, — si déca cinsti'a loru **au dreptulu** — de a publicá **chiaru acuma poeziile revolutiunarie si vatematórie** a le renegatului Petrovicu (Petófi);

Atunci pentru ce sa nu se puna la bobirma toti acei'a, carii respingu atacurile indreptate contr'a istoriei si demnitatii loru nationali?

Déca guvernulu magiaru isi póte arogá dreptulu de a consiliá pre Inaltiatulu imperatu, ca sa nu interesca pre alesulu congresului d'in Sibiiu;

Atunci pentru ce sa nu póta alege acelu congresu de metropolitu pre pop'a Tache séu pre pop'a Lek?

Déca ciocoi magiari d'in Ardélu, nu-si mai incapu in peile de pana acuma;

Atunci pentru ce sa nu se póta certá si svedii si romanii?

Déca jicutiulu nu mai are ce belí de pe noi;

Atunci pentru ce sa nu se faca capitale, bulevarde, teatre s. c. l. unguresci?

Déca domniloru de la potere tóte li suntu iertate;

Atunci pentru ce sa nu ne mancamu noi unulu pe altulu?

Déca unu Calugaru si unu Dáca, potu face meru de cérta d'intr'o autonomia, **capetata cu sacrificarea altei'a**, adeca a totului ce-amu avutu;

Atunci pentru ce sa nu li dámu ocaziune, ca sa faca si d'in baserica — instruminte órbe la dusmani?

Déca primatele de la Strigónu póte face totu ce vre cu teologii nostrii;

Atunci pentru ce sa nu se supuna si pentru ce sa nu se faca prelatii nostrii — cód'a papistasiloru?

Un'a Alt'a.

Unu domnu, iscusitu cu numele Pist'a, a aflatu modulu, *cumu s'ar potè inca-sá port'i'a, fore de jicuta?* si acestu planu alu seu, voiesce alu ascerne in lun'a viitória ministrului de jicuta. Planulu este:

1. Neci unei femei sà nu-i fia iertatu a nasce prunculu séu fét'a, pana nu va aretá documentu dela receptorulu comunei, cà a solvitu tóta port'i'a. —

2. Neci unui preotu rōmanu, sà nu-i fia iertatu a botezá de nou nascutii, pana candu parintii ace-lui'a nu voru documentá, c'au solvitu port'i'a. —

3. Neci unu teneru sà nu se póta cununá si, neci o féta maritá, pana nu voru documentá, cà au solvitu port'i'a. —

4. Neci unu mortu sà nu se póta ingropá, pana nu se va documentá, cà a solvitu tóta port'i'a. —

5. Barbatiloru, cari nu voru solvi port'i'a, sà nu li fia iertatu a portá palarii, muieriloru, invelitóre pe capu; ér' acelor'a, cari voru remanè in restantia, sà nu li fia iertatu a fumá, pana nu voru potè aretá si documentá, cà au solvitu port'i'a. —

In aste vremuri grele, rele si unguresci desi-guru se voru priimi si astu-feliu de planuri, — ca sà se póta mentui bulevardele si canteretiele dom-nesci.

Unu altu domnu, de-abuna séma ce-va capu-legatu, séu mai corectu, caputatosiu, facu dilele tre-cute visita la Ilustritatea sa vladiculu helu rumu-nescu d'in Orabi'a-mare, ca sà védia, cumu s'a arangiatu Ilustritatea sa. Dlu caputatosiu vediendu luculu celu mare si cà I. sa si-a inmultitu chili-ele, intrebà, de ce atâte chilio? La ce Ilustritatea sa a respunsu, cà are trebuintia mare de acele, pentru-cà in acele va aduná preotii d'in comitatulu Satu-marelui, cà sà li propuna ritulu si tipiculu ba-serecii, fiindu-cà pré s. Ioru nu lu sciu neci decátu. — Ilustritatea sa are totu dreptulu, pentru-cà in tóta varmegi'a Satu-marelui nu vei affá neci macaru unu preotu, care sà scie face, ori slugi: *cinun'a anului, slugib'a snticului, rogatiunile iureiloru (archiereiloru), paraclisulu santului Haralampia*, si cine mai scie câte si mai câte basaconii; precumu neci molitve pe porci, boi, vaci, cai si gasce s. c. l. neci déca li-ar taiá barbele; deci, ca I. sa sà nu fia silitu ai trimite in Banatu, séu a banchetá atát'a cu strainii, face fórte bine, cà li deschide cursu in residenti'a sa. —

Protestu.

Noi magnatii si semi-magnatii unguresci d'in Transilvani'a, *veniti aici* chiaru d'in Scithi'a sub Töhötöm si Bendegucz, sentiendu-ne vatemati pr'in acea: cà magnatii d'in Ungari'a ne batjocurescu de oláh magnás-i, — cu tóte, cà noi *staruimu a revocá periodulu vechiu alu principiloru transilvani, pe candu adeca noi eramu dictatorii in capitalele Alb'a Iuli'a si Clusiu*, — grabimu a protestá contr'a ungueniloru si a le dechiará: cà conformu nenumarateloru do-cuminte publicate si in foi'a „*Transilvani'a*“ suntemu

d'ia vitia-porodilia curatu unguresca scithiana si neci decátu corciturii si renegati pr'in reformatia.

Datu in casin'a magnatiloru d'in Clusia,

Familiele:

Bethlen, Kemény, Kendeffy, (Candea) Májláth (Mailatu de Coman'a si Tientiari dist. Fogarasiu.) Nadasdy, Teleki, Josika, Nalaczi, Nopcsa, Barcsay, (Barceanu), Zeik, Macskásy (Macincasiu) Katona, Kende-resy (Candresiu si Chindrisiu) Pogány, Boer, (Boieriu) Bisztray, Mára, Pára, Bálya, (Balía), Bágya (Badea) Vály, Duka, Luka, Ponori, Bán, Pető, Puy, Mezei, Csulay, Fodor, Marillay (Marila), Jordán, (Jordanu), Kosma, (Cosm'a) Koszta (Cost'a) Duma, Buda, Foga-rasy, Hollaki, Csoka, Csonka (Cionc'a), Ivuli, Deák, Szakadaty, Brády, Sinkay, Bokros (Bucuru) Kapotsá-nyi, Szevesztrényi, Herszényi, Borbáth (Barbatu) Pap, Penchy, Vitán, Kerserü, Gola, (Gol'a) Oláh, Kolozsi s. c. l.

COLTI de DINTI.

Unu husariu dela tribunalulu regescu d'in Aradu, re'ntornandu mai adeunadi dela posta, cu unu vravu de scrisori, d'in nebagare de séma, a perdutu d'in ele vr'o câte-va.

Fidelulu seu cane inse, mergendu in urm'a lui si observendu malheurulu, ca si de alt'a data, luá scrisorile in gura si grabi dupa stapanulu seu.

Dér' nefericitulu de cane abiè facu câte-va pasí, delocu cadiu la pamentu si turbà.

Scrisorile d'in cestiuone adeca, erau chiaru motivele pré cinstitei Curie, pe bas'a coror'a a reiciatu nulitatea dlui F. H. Longinu.

FRÉNC'A si FLÉNC'A

T. Buna di'a, sora Flénca!

F. Plecatiune tie retacito! da de unde te aducu ventósele?

T. Am fostu la Orbi'a-mare in nedejde; cà dóra voui potè intrá de gradinaritia, la Ilustritatea sa vladiculu celu frumosu; dér' remasei in svirla, pentru-cà me aflara, de pré in vresta, de a potè face destulu dorintiei gradinariului. —

F. Si ce noutáti ai mai auditu pe a-colo?

T. Acea, cà intr'o comuna s'a deschisu o scóla, in care profesorulu va propune *gratis* limb'a *magiara pre-uteseloru* si domnisióreloru romane d'in comitatulu Satu-marelui. —

F. Bravo! sà traiésca profesorulu acel'a (mai alesu déca este necasatoritu), celu pucinu voru potè invetiá odata si ele unguresca si nu voru hondrani totu in lim-b'a servitórielor.

Procesulu de pressa intentatu in contr'a lui
„Gur'a Satului“, respective in contr'a
 dlui **F. H. Longinu.**

(Continuare)

Nu voiu să presupun, că tôte acestea e posibilu, că dlu incusatoriu, pr'in procesulu acest'a, nu a avutu altu scopu, decâtu că **cu o cale să se purifica și de celelalte incuse aparute in pressa magiara și ridicute contr'a dsale pr'in conștiințialii sei.**

Dér' planulu acest'a nu si l'a potè realizá.

Nu, că-ai acestu planu, acést'a dorinția a dsale, este o adeverata imposibilitate.

Er' ce se atinge de mine, lu-asiguru, că sum eu conștiințial curata și cutediu a stá nainte dvóstra cu fruntea deschisa și deplinu linișcitu, că-ai eu nu am calumniatu și neci că am avutu scopu de a calumniá.

Déca avém eu de cugetu, ca să lu calumniedi pro dlu incusatoriu, atunci, dupa doctrinele psihologiei, mi-asi fi incinsu pên'a in fere și cuprinsu de mania, pasiune și de patime, así fi scrisu contr'a dsale seriosu, și intr'unu diariu seriosu.

Negresitu, că-ai celu ce si-propune a calumniá, mai nainte de tôte trebuie să se manie și astu-feliu să scrie și să vorbésca, adeca plinu de mania, patima și pasiunc.

Dér' eu, dloru, am scrisu cu tinta purpuria, in buna dispozițiune și intr'unu diariu, pururea suridietoriu și glumeti, así déra intr'unu diariu, ce nu cunósce ferea, adeca partea esentiala a calumnei, — eu, dloru, am scrisu o critica și am satiratu cu arm'a umorului, así déra și jocuri de cuvinte, opulu celu mai nou alu dlui incusatoriu, intitulatu: *„Történelmi dolgozatok a magyar és román nemzet viharos korszakából“*, nisvindu-me a-lu face ridiculu și naintea publiculu nostru, cuatátu mai vertosu, cu cătu acela opu interesédia și pre publiculu romanu.

Si pentru ce? me veti intrá dvóstra.

Pentru acea, dloru, pentru-cá eu, ca romanu, pe langa respectarea celora-lalte natiuni, mi tienu și mi voiu tiene de cea mai santa detorinția, nainte de tôte, a iubi natiunea mea și astu-feliu, in casu, candu cine-va ar avè temeritatea a o atacá, cu insinuatiuni nedrepte, nefundate și neomenóse, dupa debilele mele poteri, a o sperá, ori candu și in contr'a ori si cui; și chiaru pentru acea, esperiandu cu multa parere de reu, că dlu incusatoriu, ca autoriulu opului d'in cestiune, **cumu** și in ce modu batetoriu la ochi a falsificatu adeverurile istorice, cu scopu de a dejosi pe nedreptu natiunea romana și cumu dsa, *sub masca de fratia*, se folosi de unu stilu atátu de vatematoriu și de o directiune atátu de dejositoria; și, candu dupa cetirea opului dlui incusatoriu m'am convinsu, că in ce modu nedemnu denéga dlu incusatoriu, ca autoriu: tôte virtutiile, totu patriotismulu, totu eroismulu, tóta glori'a și tôte victoriele natiunei romane de odenióra — pecandu și dvóstra, — ca și tóta lumea — sciti, că și romanii au fórté multe pagine stralucite in istoria — revoltandumi-se, ca d'in instinctu, sentiulu de dreptate și iubirea natiunei mele, m'am resolutu a respinge nemeritatele, nejustele și neomenósele insinuatiuni și falsificári a le dlui incusatoriu, și, — standu acela opu in josu de tóta critic'a seriósa, — affai de bine a-lu sbiciui, și a-lu satirá celu pučinu intr'unu diariu umoristicu, ca cu atát'a a-poi se trecemu la ordínea dilei facie de acela opu.

Onorabile juriu! Dlu incusatoriu, ca autoriu, in prefacia opului seu **promite** cetitoriloru, că *„scopulu dsale este a sterni încredere și iubire sincera și fratiésca între natiunea magiara și romana, dér' neci decâtu a agitá;“* și acést'a promisiune a sa o sustienú și in incusa, pr'in urmatóriele pasagie; *„basatu pre date istorice am cutediatu a scrie despre romani, despre istoria acestei natiuni; m'am nisuitu a areta istoricesce acea alianția interna, carea a sustatu nainte de seculi între natiunea magiara și romana; am scrisu istoria despre faptele eroice, bun'a și reu'a sórte a acestoru dóue natiuni, și m'am nisuitu a areta, că aceste dóue natiuni, in urm'a suveniriloru d'in trecutu, suntu menite a traí împreuna; am agitatu spre inaintarea legaturei și a amórei fratiési s. c. l.“* — Dloru! vi marturisescu sinceru, că aceste promisiuni suntu frumóse și laudabile; ér' scopulu loru maretu și demnu deaplaudatu!

Dér' haid' să vedemu, cumu isi implini dlu in-

cusatoriu, ca autoriu, aceste nobile promisiuni menite de a agita cu ele spre inaintarea legaturei și amórei fratiési? Dsa adeca indatu la inceputu serie astu-feliu: *„Csakom volt, nagyobbára éppen román történeti kitételekkel bizonyítani, hogy mennyire elferdítik Moidra-Oláhország történelmét azok az újabb divatú daco román történelem csinálók“**) adeca: că scopulu dsale a fostu: a areta *chiaru d'in isvóre romanesce (!)* catu de multu au falsificatu istoria Romaniei, modernii **fabricatori** ai istoriei daco-romaniloru!

Dupa dlu incusatoriu déra istoricii romaniloru, precumu d. e. amu Cogalnicanu, Laureanu, Cantemiru, Hasdeu, Maniu s. c. eari in Europ'a intréga sunt cunoscuti, ca cei mai eminenti istorici in resaritu, suntu numai nescie **fabricatori de istoria?**

Si acést'a numire despretiuitória și dejositoria ni-o spune chiaru dsa? Dsa?... Dlu Franciscu Koós? timbrandu istoricii nostrii cu epitetulu de **fabricatori**, par' că ar fi vorb'a de autoriulu istoriciloru și povestiloru poporale ungaresei *„Arnyelus“* *„A három király urfi“* s. c. l. a le lui Tátár Péter? Frumosu, fórté frumosu!

Mai la vale dlu incusatoriu, ca autoriu, scrie aceste: *„Tény az is, hogy akkor bukott le Oláhország a legsiralmasabb állapotba, midőn ennek vajdái a hódítók bérszolgáivá szegődtek, nemzeti életünk megtörése végett, mint Mihály és Sərbán tették“***) adeca, că tierile romanesce **atunci** au decadiutu in starea cea mai deplorabila, candu principii loru s'au facutu *servi tributari* alu cuceritoriloru, spre ruinarea unguriloru, precumu facura unu *Mihaiu (!)* și unu *Sierbanu (!)*.

Cu acést'a falsificare a adeverulu istoricu, a voitu dlu incusatoriu, ca autoriu, să dejosésca și să despretivésca pre doi principii romani atátu de vitezi și atátu de gloriósi? Pre unu *Mihaiu?* pre care posteritatea la destínsu și eternisatu cu *supr'a numele de Vitezu?* și pre unu *Sierbanu*, celu premaritu? Au nu scie dsa, că nu numai istoricii romani, ci și ceia-l-alti istorici a le natiuniloru vecinate, precumu d. e. istoricii turciloru, rusiloru, serbiloru, unguriloru, poloniloru, și a nemțiloru, au recunoscutu unanimu, că acei picipi, atátu de despretiuiti de cătra dsa, stau alaturea cu ceia-l-alti picipi straluciti a Romaniei, adeca alaturea cu Stefanu celu mare și cu Mircea celu betranu? și că Roman'a sub acei principii (*Mihaiu și Sierbanu*) au fostu **cea mai estinsa, cea mai fericita și necontentitu invagatória?**

Dér' dlu autoriu, cu ast'a ocasiune incusatoriu, merse și mai de parte si adeca promitiendu a serie cu fidelitate și sinceritate istoria natiunei magiare și romane, spre iradecinare amórei fratiési, dsa se pacalesce pre sine insusi, folosindu-se de unu anacronismu istoricu, și a-nume intr'unu locu scrie aceste: *„Vegye bár ki is kezébe Oláhország térképét (!!) s néze meg, hol fekszenek Szeverin, Krájova s. c. l. s azonnal érteni fogja azt, hogy Oláhország egyedül a magyar szomszédágnak köszönheti mind keletkezését, mind századokon át megmaradását“***) adeca, că déca vomu luá a mana **map'a** Romaniei, (poftimu! map'a ca argumentu si isvornu istoricu!) delocu vomu pricepe, delocu vomu vedè, că **inceputulu, fundarea și sustarea** de seculi a Romaniei se pôte multiami **singuru** numai vecinatáti magiare!

Despre sustarea Romaniei, asta data nu voiu să dicu nemica; dér' că cumu a potutu dl: autoru, ca *directoru la o preparandia de statu*, să afirme și astu-feliu să *seduca* tinerimea studiósa, cu falsificári de acele, că adeca **fundarea și esistinti'a** Romaniei se pôte multiami **singuru** numai vecinatáti, adeca **singuru** numai unguriloru, acést'a nu o întielegu. D'a-poi că o astu-feliu de asertiune, este unu adeveratu **filius ante patrem**, seu cumu amu dice, că fiulu s'a nascutu nainte de tatalu seu!

Au nu scie inca dlu Franciscu Koós, déca deja s'a sufucatu a serie istoria natiuniloru magiare și romane, că *romanii locuiescu in Roman'a de pe tempulu marelui imperatu Traianu, adeca dela anii 107 dupa Cristosu, și astu-feliu Roman'a de adi, atunci s'a fundatu, de atunci isi are inceputulu, — și d'in contra, că ungurii a venitu aici d'in Asi'a numai in sechulu alu IX,* así déra cu 700 de ani mai tardiu, pe candu Roman'a, ca atare, deja esistá și inforiá de multu!?!
 (Va urmá.)

*) Történelmi dolgozatok, írta Koós Ferencz. Előszó. p. I.
 **) " " " " " " p. IV.
 ***) " " " " " " p. V.